

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2556 ISSN 1906 - 7062

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

THE SOCIAL WELFARE NEEDS OF ELDERLY IN HUAIKHAN
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, HUAITHALAENG
DISTRICT, NAKHONRATCHASIMA PROVINC

สุมิตรา จุตโน¹
ประชัน คະเนวัน²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ใน 6 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัยด้านการศึกษาด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบคำถามปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8294 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 2.56$) และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.28$) อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ใน

¹ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ($\bar{X} = 4.25$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 3.90$) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.28$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 2.56$) ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ข้อที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ทั่วถึง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 รองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 อยากให้จัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความต้องการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the welfare needs of elderly in Huaykhan Subdistrict Administrative Organization, Huaythalaeng District, Nakhonratchasima Province in 6 aspect, namely, health and sanitation, education, recreation, residence, curing for poverty and having no chance, and life and property safety protection. The samples used in this research were 60 elderly, selected through the Table of Krejcie & Morgan, stratified random sampling, and simple random sampling, respectively. The research instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire, including checklist, 5-rating scale, and open-ended form with its reliability at .8294. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The findings were as follows :

1. The social welfare needs of elderly in Huaykhan Subdistrict Administrative Organization, Huaythalaeng District, Nakhonratchasima Province as a whole were at high levels. When considering at each aspect,

it was found that residence, and life and property safety protection were at a moderate level : whereas, the rest aspects were at high levels. The highest mean score was health and sanitation, followed by curing for poverty and having no chance, while the lowest mean score was residence.

2. The additional comments and suggestions with the highest percentages were the elderly want the relevant staff to take care thoroughly, followed by the elderly need more life allowance, and the activities and health checking for the elderly should be provided, respectively.

Keywords : Welfare needs, Elderly, Subdistrict Municipality

บทนำ

ความเจริญทางวิทยาการแพทย์ที่ทันสมัยและความใส่ใจในด้านสุขอนามัย ตลอดจนการรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ หมั่นออกกำลังกาย ส่งผลให้คนไทยมีอายุยืนยาวขึ้นมาก ประกอบกับ นโยบายการคุมกำเนิดของรัฐบาลทำให้อัตราการเกิดของคนไทยลดลง แต่คนไทยมีอายุยืนยาวมากขึ้น จึงทำให้สังคมไทยกำลังก้าวสู่ยุคของผู้สูงอายุหรือวัยชราเพิ่มมากขึ้นทุกปี ประชากรวัยสูงอายุหมายถึงผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ฉะนั้น คำนิยามของผู้สูงอายุ คือ คนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ถ้าประเทศใดมีประชากรวัยผู้สูงอายุมีสัดส่วนที่สูงกว่าประชากรวัยทำงาน ก็จะทำให้ประเทศนั้นจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการเลี้ยงดู อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้สูงอายุจะก่อให้เกิดภาระหน้าที่ของสังคมในการที่จะต้องดูแลรักษาสุขภาพ แต่ผู้สูงอายุก็มีคุณค่า และมีความสำคัญต่อสังคมไม่น้อย เพราะนอกจากจะเป็นที่พึ่งทางใจของบุตรหลาน และเป็นที่เคารพนับถือของบุคคลในวงศาคณาญาติแล้ว ผู้สูงอายุยังได้รับการยกย่องจากสังคมในฐานะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความคิดอ่านสุขุมรอบคอบ และเคยทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมมาแล้วเมื่อตอนอยู่ในวัยทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็น หน่วยงานปกครองท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของตำบลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หากพิจารณาจากขอบข่ายและอำนาจหน้าที่ตามข้อบัญญัติในกฎหมายแล้วจะพบว่ากฎหมายได้ให้อำนาจ

องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินกิจกรรมหรือบริหารจัดการสาธารณะต่างๆ ได้ค่อนข้างกว้าง ทั้งนี้ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ “หน้าที่ที่จะจัดทำ” หมายถึงภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดให้มีขึ้นภายในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง และ “หน้าที่ที่อาจจะจัดทำ” ซึ่งหมายถึงกลุ่มภารกิจที่กฎหมายเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำได้ หากท้องถิ่นมีความพร้อมและศักยภาพเพียงพอ (ฐิติรัตน์ ดิศโยธิน, 2550 : 2)

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และได้กำหนดอำนาจในการจัดบริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด 2 มาตรา 16 (10) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส และในมาตรา 30 ได้กำหนดให้ดำเนินการภายใน 4 ปี และให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 10 ปี (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542 : 51)

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง ได้ดำเนินงานตามภารกิจตามนโยบายภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและยุทธศาสตร์ที่มีประเด็นเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสวัสดิการสังคมโดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้อยู่อย่างมีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างไม่มีปัญหา ในระยะเวลาที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุทั้งสวัสดิการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางกาย เช่น การให้ความช่วยเหลือการรักษาพยาบาลผู้ป่วย การสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ในการเสริมสร้างสภาพร่างกายให้แข็งแรง นอกจากนี้ยังได้มีโครงการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ เช่น การจัดงานประเพณีทางศาสนา และประเพณีท้องถิ่น รวมถึงการจัดงานวันผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการยกย่องและให้กำลังใจแก่ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคนทำได้ภายใต้งบประมาณที่มีจำกัด แต่จำนวนผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

ปัจจุบันผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และพบปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุหลายประการได้แก่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่คนเดียว ปัญหาทางด้านร่างกายและสุขภาพเป็นโรคเรื้อรัง ปัญหาทางจิตใจ เครียด เหนง ว้าเหว่ วิตกกังวล ไม่สามารถเข้าร่วมในกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมได้ อันเนื่องมาจาก

สาเหตุต่างๆ ของแต่ละบุคคล และรวมทั้งหน่วยงานทางราชการยังไม่ทราบถึงความต้องการของผู้สูงอายุมากเท่าที่ควร เพื่อจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุได้ครบถ้วนทุกด้าน และมีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดสวัสดิการสังคมในภาคีระดับท้องถิ่น จึงมีความสนใจศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและผู้สูงอายุต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเข้าใจความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
2. เป็นสารสนเทศ ในการนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ใน 6 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (โกวิทย์ พวงงาม. 2552 : 441-445)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 8 หมู่บ้าน จำนวน 455 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 8 หมู่บ้าน จำนวน 455 คนโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน แล้วทำการสุ่มไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขสำนวนและภาษาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8294 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ส่งถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าเป็นร้อยละ(Percentage)

4.2 ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา รายด้าน 6 ด้าน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้ $\bar{X}$

1. ผลการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 2.56$) และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.28$) อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก $\bar{X}$ โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและด้อยโอกาส ($\bar{X} = 4.25$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 3.90$) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.28$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 2.56$) ตามลำดับดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการสวัสดิการสังคม
ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง
จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านสุขภาพอนามัย	4.44	0.86	มาก
2. ด้านการศึกษา	3.90	1.05	มาก
3. ด้านนันทนาการ	3.90	1.18	มาก
4. ด้านที่อยู่อาศัย	2.56	1.51	ปานกลาง
5. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส	4.25	1.00	มาก
6. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.28	1.23	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.72	1.38	มาก

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ข้อที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ทั่วถึง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 รองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 อยากให้จัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตามลำดับ ดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ทั่วถึง	25	37.88
2. ผู้สูงอายุต้องการเบี่ยงชีฟเพิ่ม	21	31.82
3. ยอยากให้งจัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ	12	18.18
4. ผู้สูงอายุต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญาชาวบ้าน	8	12.12
รวม	66	100

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมาใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งผลการศึกษาที่ออกมาเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากขาดการดูแลใกล้ชิดจากบุตรหลานที่ไปประกอบอาชีพในต่างถิ่น และเจ้าหน้าที่ที่ดูแลด้านผู้สูงอายุมีน้อย ต้องรับภาระหน้าที่ด้านอื่นด้วย ประกอบกับสถานพยาบาลอยู่ในตัวเมือง ทำให้ไม่สะดวกต่อการเดินทางไปรักษา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมก่อให้เกิดผลกระทบต่องีชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุโดยตรงอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้ ผลกระทบดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหากับผู้สูงอายุมากหลายประการ เช่น จำนวนผู้สูงอายุที่มีมากขึ้น ทำให้การจัดสวัสดิการไม่เพียงพอและไม่ทันต่อความต้องการเนื่องจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นแต่รายได้เท่าเดิม ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพรอนันต์ กิตติมันคง (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัย ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพร่างกายของผู้สูงอายุนั้นได้เสื่อมถอย และมีความแข็งแรงน้อยลง เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่ายจึงทำให้ผู้สูงอายุต้องการที่จะได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลที่ใกล้ชุมชนและมีช่องทางพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ พร้อมทั้งต้องการได้รับการเยี่ยมบ้านการให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวมทั้งมีความคาดหวังไว้มาก ว่าลูกหลานของตนเองจะเข้ามาดูแลในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ ทำให้เกิดการบั่นทอนจิตใจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้สูงอายุทางอ้อม ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสายสวาท เภตราสุวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดระยองผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการรับบริการตรวจสุขภาพร่างกายในระดับมาก

2.2 ผลการวิจัยด้านการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากในสมัยก่อนไม่มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน เพราะสถานที่ศึกษาเล่าเรียนมีน้อยและอยู่ห่างไกลจากภูมิลำเนา รวมทั้งอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ มีภาระใช้จ่ายมากและไม่เพียงพอต่อการศึกษา ทำให้พี่น้องไม่สามารถศึกษาได้ครบทุกคน เป็นผลพวงให้ผู้สูงอายุมีระดับการศึกษาที่ต่ำ ทำให้ผู้สูงอายุต้องการได้รับสวัสดิการด้านการศึกษาจากรัฐบาล ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงาน วิจัยของบัญชา สะและวงษ์ (2551 : 34) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการ ด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 92.2

2.3 ผลการวิจัย ด้านนันทนาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากบุตรหลานนั้นไม่มีเวลาดูแลได้เต็มที่ ต้องประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่บ้านเพียงลำพัง และเกิดความว้าเหว ส่งผลให้วัยผู้สูงอายุมีความต้องการพักผ่อนและหาเพื่อนคุยด้วยการหากิจกรรมต่างๆ ทำ เพื่อคลายความเหงาในยามว่าง และเป็นการทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมทั้งมีร่างกายที่แข็งแรง จึงส่งผลให้ผู้สูงอายุต้องการรวมกลุ่มเป็นชมรมเพื่อเพิ่มบทบาททางสังคมให้แก่ตนเอง

รวมทั้งต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถโดยตรงมาทำหน้าที่ ด้านส่งเสริม
นันทนาการ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ
งานวิจัยของเกรียงศักดิ์ หอนงาม (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้าน
สวัสดิการของผู้สูงอายุกรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ อำเภอพะนัง จังหวัด
อุดรธานี พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการได้รับการจัดสวัสดิการ ด้านนันทนาการ อยู่
ในระดับมาก

2.4 ผลการวิจัย ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พอสรุปได้ว่า ลักษณะของการอยู่อาศัยของ
ผู้สูงอายุนั้นอาศัยอยู่กับคู่สมรสและบุตรหลานเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดความอบอุ่นและ
ไม่คิดที่จะย้ายถิ่นฐานในระยะยาว แต่มีบางครั้งต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล
จัดบ้านพักคนชราชั่วคราว สำหรับผู้สูงอายุที่ลูกหลานไม่อยู่ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ
โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จึงทำให้ผู้สูงอายุไม่ต้องการด้านที่อยู่อาศัยมากนัก ซึ่งผลการวิจัย
สอดคล้องกับงานวิจัยของพิรารัตน์ สุทธิยุทธเสนีย์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง
ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลศรีวิไล อำเภอศรีวิไล
จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านที่อยู่อาศัยอยู่ใน
ระดับปานกลาง

2.5 ผลการวิจัย ด้านการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพและด้อยโอกาสพบว่า
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องจากการต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม เพื่อช่วย
ในค่าใช้จ่าย ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้ค่าครองชีพสูง และ
สภาพร่างกายของตนเอง ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ รวมทั้งไม่ได้รับการส่งเสริม
อาชีพจากภาครัฐเท่าที่ควร การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้เข้าถึงกลุ่มคนจนและผู้ด้อยโอกาส
เช่นขยายขอบเขตการประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ และการประกัน
การว่างงานการประกันระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการของผู้
สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสยังไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงาน
วิจัยของศิริวรรณ ศิริบุญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการตอบสนองต่อปัญหา
และความต้องการของผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีตัวอย่างการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคม
สำหรับผู้สูงอายุโดยทำการวิจัยใน 4 พื้นที่ คือ กรุงเทพมหานคร ขอนแก่น เชียงใหม่
และสุพรรณบุรีพบว่าปัญหาที่สำคัญของผู้สูงอายุคือ ปัญหาเศรษฐกิจ

2.6 ผลการวิจัยด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ นั้นอยู่เป็นครอบครัว ประกอบกับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคนเป็นพื้นที่ชนบทยังมีวัฒนธรรมของสังคมชนบท เช่น การมีจิตใจ โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน เป็นต้น ทำให้ผู้สูงอายุไม่ต้องวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากนัก ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545 - 2549) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2549 : 83-85) ได้กำหนดมาตรการในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม โดยคำนึงถึงหลักบูรณาการและให้ครอบคลุมงานสวัสดิการสังคมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เช่น สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพิทักษ์สิทธิและคุ้มครองสวัสดิภาพแก่ผู้สูงอายุ

3. ผลการวิจัยความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ข้อที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ทั่วถึง แสดงให้เห็นว่า การบริการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมายังไม่สามารถดูแลให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ ทำให้งานมีมากกว่าคน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนาจริยรัตน์ไพศาล และอรอนงค์ แจ่มผล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในจังหวัดกำแพงเพชรพบว่า ด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สูงอายุต้องการให้เพิ่มเบี้ยยังชีพรายเดือน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง

จังหวัดนครราชสีมาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและดูแลผู้สูงอายุหรือบุตรหลานในการประกอบอาชีพเสริมอยู่กับบ้าน เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและได้ดูแลผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิด และการแสวงหาแนวร่วมเครือข่ายผู้สูงอายุในหน่วยงานอื่นๆ มาร่วมกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ควรเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานสวัสดิการของผู้สูงอายุให้มากยิ่งขึ้นเพื่อลดปัญหาดังกล่าว

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้สูงอายุต้องการให้มีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกรั้วกรรณถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายและถูกทอดทิ้ง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์การแจ้งเตือนการป้องกันเมื่อได้รับการทารุณหรือถูกแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นพับประชาสัมพันธ์หอกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน และสถานีวิทยุชุมชน เป็นต้น โดยจัดเจ้าหน้าที่ออกประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในผลเสียของการถูกแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องนี้ในกลุ่มประชากรในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ในเขตจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อที่จะได้ทราบถึงความคิดเห็นและความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนารูปแบบสวัสดิการของผู้สูงอายุ ให้มีความเหมาะสมและเข้าพื้นที่บริบทมากยิ่งขึ้น ต่อไป

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นด้านส่งเสริมและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุมากที่สุด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติดูแลผู้สูงอายุต่อไป

2.3 ควรทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2544). คู่มือปฏิบัติตนเพื่อส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ.
พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : สำนักส่งเสริมสุขภาพกรมอนามัย.
- เกรียงศักดิ์ ทองงาม. (2551). ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี.
รายงานการศึกษาอิสระร.ป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น :
วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2546). การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ ฯ : วิญญูชน.
- ฐิติรัตน์ ดิศโยธิน. (2550). บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัด
สวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน : กรณีศึกษาจังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ ฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บัญชา สะและวงษ์. (2551). ความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.
รายงานการศึกษาอิสระร.ป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น :
วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรอนันต์ กิตติมันคง. (2547). การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของ
ผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์
เพื่อการพัฒนา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116.
ตอนที่ 114 ก. หน้า 48 - 66.

- พิรวรรณ สุทธิยุทธเสนีย์. (2553). ความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลศรีวิไล อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มันทนา จิรยรัตน์ไพศาล และอรอนงค์ แจ่มผล. (2551). รายงานการวิจัยเรื่อง
การศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในจังหวัด
กำแพงเพชร. กำแพงเพชร : คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ. (2543). การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ
: ศึกษากรณีตัวอย่างการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมของผู้สูงอายุ.
กรุงเทพ ฯ : วิทยาลัยประชากรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายสวาท เกตราสุวรรณ. (2542). ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประชากรศึกษา).
กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.